

7273.

Moskva

Föräring till Finska Fornminnesföreningen af senatorskan Anna Tudeer.

Program vid opera föreställning vid Nikolai II:s kröning 1896. Vackra färglitografier, Bundna i hvitt läderband med ryska riksörnen i färger.

7274.

Maaria
Saramäki
Marttila

Työnjohtaja K. Jokiselta Maariassa lunnastetut esineet (Smk.125:-). Esineet olivat löytyneet uuden rakennuksen kivijalkaakaivettaissa Maarian Saramäen Marttilan mäeltä, taloryhmän S-puolelta. Vrt. n:o 7275 sekä siihen kuuluvaa kertomusta, karttaa ja valokuvia top. arkistossa. - Aijemmat löydöt mäestä (v.v. 1904 ja 1905) ovat luetellut n:oissa 4429:1-15, 4566:1-126.

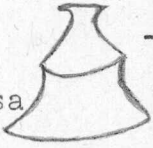
1. Rautamiekka, kaksiteräinen, keskeltä yhteen väännetty. Ponsi lattea, kolmikulmainen, rautaa, ponnien alus ja väistin lyhyet, latteat ja ohuet, niinikään rautaa. Miekan koko pit. n. 85-90 sm.
2. Rautamiekka, kaksiteräinen, taivutettu kahdesta kohdasta vastakkaiseen suuntaan samalle sivulle, niin, että päät sivuavat toisiaan . Ei kädensijaa. Säilän ja ruodon yht. pit. 71 sm.
3. Rautamiekan, kaksiteräisen, kärkipää. Yläosa taittunut ja poissa. Katkelman yläpää on taivutettu kokoon . Sen yht. pit. 41 sm.

(valok.5115-16).
(" 10079).

7274.

Maaria
Saramäki
Marttila

valok.

4. Rautamiekan kärkipää, sekin kahtia katken-
nut ja yhteen taivutettu . Yläosa
poissa. Säilyneiden katkelmien yhteinen pi-
tuus on 33 sm.
5. Rautamiekan säilän keskikappale, kaksite-
räinen, edellisiä leveämpi, ilman erikoista
verijuovaa. Mitat $12 \frac{1}{2}$, 5 sm.
6. Rautaisen kilvenkupuran yläosa. Kupura on
ollut -muotoinen. Jälellä nuppi, suu-
rin osa ylintä suppilomaista osaa ja
yhdeltä laidalta pieni palanen kaulasta. -
700-lukua? - Vrt. n:oa 25.

7274.
Maaria
Saramäki
Marttila.

7. Rautainen kilvenkupura, huippu poissa, pyöreäkupuista muotoa . Jälellä reunus, kaula ja alaosa kupua.

8. Rautainen ruotokeihäs 1. angoni, ruodon pää poikki, lehtiosa alaspäin taivutettu. Kaula 4 (=8)kulmainen(fasettoitu), lehti kapea, kärjestä pistinmäinen; 2 lyhyttä väkää. Lyhyenlainen. Nyk. pituus 37 cm. - Vrt. Vorg. Altert. taulu 71, k. 14.

9. Rautainen putkikeihäs, putken pit, lähes $\frac{1}{2}$ esineestä, lehti kahden puolen harjava, rombimainen, kärki soukkenee. Pit. 27 $\frac{1}{2}$ cm.

(valok. 5115-16)

10. Rautainen putkikeihäs, lyhyt, kömpelö , kapealehtinen. Lehti matalan harjava. Pit. 17.2 cm.

11. Rautainen putkikeihäs, putken pit. n. $\frac{1}{3}$ itse esineestä, kaula kapea, lehti lattea, keskeltä levein. Pit. 25.7 sm.

12. Rautainen putkikeihäs, kuin edellinen mutta lehti tuntuvasti pitempi. Putken suu rikki. Lehden yläpää taivutettu. Nyk. pit. 28.3 cm.

13. Rautaisenputkikeihään putkiosa, hyvin pahasti ruostunut, kapeanlainen, mitat $11\frac{1}{2}$ ja 3 em.

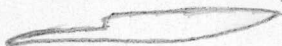

14. Putkikeihäs rautaa, lyhyt, lattealehtinen. Pit. 140 sm. Putki tasapaksu ja -kapea.

$\frac{1}{4}$

Lvy 11939

7274.
Maaria
Saramäki
Marttila.

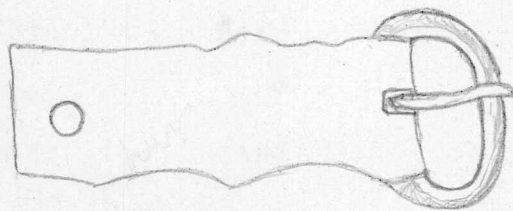
15. Rautainen tikari tai keihäänkärki, lattea, lyhytruotoinen, kärki poikki .
Reunat rikkiruostuneet. Pit. 28, lev, 2 3/4 cm.
16. Rautainen nuolenterä, pitkäruotoinen lyhyt- ja lattealehtinen. Pit. 15 sm .
17. Rautainen puukko, ruodollinen, pitkä, suorahamarainen. Hamaralla kahden puolen hamaransuuntainen viiva. Veitsen kärkipää taivutettu polveksi muuta veistä vastaan ja ruotokin hiukan väännetty. 35 cm.
18. Rautaveitsi, ruoto leveä ja lattea Pit. 19 sm.
19. Rautaveitsi, kärki ja ruodonpää poikki, hamara suora, terä uloskaareva. 13 sm.
20. Rautapuukon kärki, suorahamarainen, pit. 6 sm.
21. Rautaiset kuolaimet, kahdessa yhteenkuuluvassa kappaleessa. Suurauta on kolmiosainen, keskus - muotoinen. Suuret sivusilmät. Vrt. Vorg, Alt. taulu 76:3.
22. Rautainen sirppi, kärki katkennut. Kanta muodostaa nuppimaisen ylöspäin taivutetun varttamislaitteen. Muoto tavallinen, vrt. esim. Vorg. Alt. taulu 80:14, y. m. Päit- ten väli 35 sm.

(valok. 5115-16).

7274.
Maaria
Saramäki
Marttila.

23. 5 rautaista nittausnaulaa, lyhin 3 sm ja pisin n. $6\frac{1}{2}$ sm.
24. 3 rautakiskon kappaletta , niistä 2 mahd. veitsenruodon katkelmia ja yksi pala veitsen lapaa.
25. 5 rautalevyn kappaletta, ehkä kilvenkupuras-ta nro 6, sekä viides rautalevyn katkelma, mahdollisesti keihään putkesta.
26. Rautainen hihnansolki pää teheloineen, yksin-

kertainen, koristeitta, viereen piirrettyä muotoa ja kokoa.

27. Tasalyhytvartinen pronssisolki 600-700-luvun muotoa, hyvin säilynyt, ilman neulaa, koristettu neljällä poikkijuovarivillä, kussakin 3 juovaa, ja keskimmäisten juovain välillä olevilla häränsilmäkuviolla. Vrt. ²Alt. ¹Vorg. 39:13. - Pit. 39 mm.
28. Rautainen paljin samantapaista (tai samasta) soljesta kuin edellinen.
29. Pyöreästä kupurasoljesta 3 kappaletta. Solki on aivan sitä muotoa kuin Vorg. Alt. (valok.10407-13). (" 5118).
39:20, keskeltä puhkonaisin koristein ja reunalla 2 konsentrista kehää nyöriimitatsionia.
- Pari silmää on tullut umpinaiseksi siten,

7274.
Maaria,
Saramäki,
Marttila.

että niihin alapuolelta on tarttunut kiinni
sulanutta lasimassaa.

30. Pyöreästä kupura- eli n.s. käärmesoljesta
3 kappaletta aikaista muotoa ilman kasva-
neita kohotappeja, Appelgrenin tyyppiä C.
(F.M. 1897:5).
31. Puolikas tasapitkävartisesta skandinavisesta (valok.10409)
myöhäisestä viikinkikauden soljesta, jossa
on pystyjä tappeja. Sitä muotoa kuin Vorg.
Alt. 43:3. - Vrt. nro 7275:35, jossa luetel-
laan soljen toinen puolikas.
32. Kaarisoljen jalkapää (?), pronssia, melkoisen (valok.5117).
suuri, esineen muodostaa matalasti kaareva-
selkäinen tasaleveä ja koristeeton jalka
ja palkimen sija, rikkisyöpynyt, jos esine
on kaarisoljesta, on se nähtävästi hyvin
vanha. Pit. (=päitten väli suoraan) 61 mm.
33. Kaarisoljen neula ja osa spiraaliakselista, (valok.5117).
todennäk. roomal. rautakautta.
34. Pronssinen rannerengas pyöreätä varrasta ;
molemmat päät sivuavat toisiaan. Kapenee
hiukan päitä päin ja koristettu poikkijuo- (valok.5118).
villa. Vartaan vahvuus on 8 cm ja se ko-
ristettu kahdella rivillä punssattuja pis-
teitä. Muotoon vrt. Hackman Eisenzeit, Taf.
10, fig. 6.

7274.
Maaria
Saramäki
Marttila.

35. Pronssinen rannerengas , tehty var-
taasta jonka läpileik- kaus on D ;
päätt hieman sivuavat toisiaan, mutta leve-
ys on tasaleveä. Ei koristeita. $61 \frac{1}{2}$, 55,
6 mm.
36. 7 osaksi tulen vikuuttamaa kappaletta spi-
raalikierteisestä pronssirannerenkaasta tasaleve-
ätä, matalan harjavata pronssivarrasta, jon-
ka leveys 9 mm.
37. 2 kappaletta osaksi tulen vioittamasta spi-
raalikierteisestä pronssirannerenkaasta, ka-
peata, matalan harjavata varrasta, lev. 6
mm.
38. Pronssinen spiraalisormus, jossa on levein
keskilevy, tehty kapeasta, harjavasta
pronssivartaasta, jonka läpileikkaus on .
Keskilevyn läpil. ja harjan molemmilla
puolilla -koristeilla. - Vrt.
Vorg. Alt., taulu 54:18, 19.
39. Spiraalikierteisestä pronssisormuksesta $2 \frac{1}{2}$
kierrettä, nähtävästi aivan sellaisesta sor-
muksesta kuin edellinen.
40. Spiraalikierteinen pikkusormen sormus, 2
kierrettä, läpil. -muotoista varrasta.
Mitat 19, 19, 2 mm.
41. 7 kappaletta spiraalikierteisistä pikkusormen
sormuksista, ohutta ja kapeata, ⁺⁾ jonka läpil. ⁺⁾ pronssivarrasta
toisissa on , toisissa . Spiraaleja on
enintään 2 yhdessä.
42. $1 \frac{1}{2}$ kierrettä pronssispiraalista, kapeata, harja-
vata varrasta. 14, 14, 5 mm.

7274.
Maaria
.Saramäki
Marttila.

43. Kappale kierteisestä pronssirenkaasta, n. s. vyöstä, tehty kahdesta pronssivartaasta, jotka ovat kierteisesti toisiinsa väännettyt. Pää silmumainen. Vrt. Vorg. Alt. 46:14-15. Katkelman pit. 103 mm.

44. Ketjun kannatin pronssia, sitä muotoa kuin vieressä oleva valokuva osoittaa,

(valok.5118):
(" 10411).

valokuva

melkoisen korkein tapein. Mitat 56, 52, 8 mm.

45. Kappaleita pronssiketjusta, jonka renkaat ovat tehdyt 4 mm levyisestä tasakapeasta pronssinauhasta, mikä on kahdella rihlalla pituusuuntaan koristettu, joten rengas tekee melkein kolmirivisen vaikutuksen. Renkaita on enintään 3 yhdessä, useimmat ovat yksitellen, nekin särkyneet tai tulenvikuuttamat.

46. Pronssinen ketjunjakaja viereen piirrettyä muotoa ja kokoa. Joka toisesta reijästä on ketju jakautunut ylös-, resp. alaspäin

(valok.5117).
(" 10411).

47. 2 pronssista helmeä, kuulamaisia, raskaita. Mitat 23, 23, 13 mm.

48. 3 pronssista useampiosaista helmeä, yhdessä 2, yhdessä 3 ja yhdessä 4 lattean

7274.
Maaria
Saramäki
Marttila.

pyöreätä pronssihelmeä yhdessä. Vrt. Vorg.
Alt. 59:1-5.

49. 6 helmeä, niistä 1 kultasisus ("mit Gold
Überfangen") kaksoishelmi, 1 sininen lasinen
kaksoishelmi, 2 sinistä pyöreätä lasihelmeä
ja 2 punertavaa pientä savihelmeä, 9, 7,
9 mm.

50. Pronssisen kouruneulan katkelma
molemmista päistä poikki ja toiseen
pähän sulanut kiinni lasihelmi. Viereen
piirrettyä muotoa ja kokoa.

51. Pronssineulan kärkipää pyöreätä varrasta,
pit. 33 mm, paks. 4 mm.

52. Pronssisen kolmiomaisen
pään yksi sakara viereen
muotoa ja kokoa.

53. 4 palasta pronssisista ohuista puoliavoimista
torvista, joitakin rimssujen ympärysheloja
tai riipuksien osia, ehkä sellaisia kuin
Liedon Sauvalan Ylipään löydössä, kuvattu
S.M: 1914:37 fig. 18.

54. Pronssipinsetti, toinen huuli osaksi valke-
assa vikaantunut ja toinen käsivarsi kat-
kennut kahteen palaseen. Kapea, koristeitta.

(valok.5117).

55. Punnus eli paino pronssia tai pronssin pää-
lystämää rautaa, lattean pyöreä. 20, 20, 15
mm. Paino 24 gr.

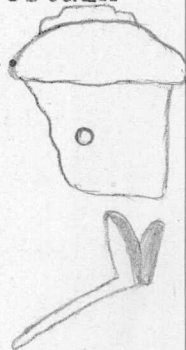
7274.
Maaria
Saramäki
Marttila.

56. Pronssilevy, aivan lattea, munamainen soikea, siinä 2 suurempaa ja 4 pienempää naulan reikää. Viereen piirrettyä muotoa ja kokoa.

57. Pronssiesineen katkelma, muodostunut lattean neulamaisesta pronssikiskosta, jonka yksi lape on koristettu pienillä ympyrän kehillä. Lähellä murtokohtaa neula on taottu latteaksi ja taipuu ylöspäin. Vrt. kuvaa, piirretty profiilissa. (valok.5117.)

58. Pronssiesineen katkelma, jonka muodostaa lattea pronssilevy, jonka keskellä on niittausnaulan reikä. Levyn toisessa päässä nousee viistoon sitä vastaan lattea, puolikaareva pronssiharja, minkä toisella puolella esine nähtävästi on taipunut ylöspäin. Esine on todennäköisesti solitus jostain puu- tai pronssiesineestä, vrt. kuvaa.

59. Pronssinen sylinterimäinen solitus ohutta tasaleveätä pronssilevyä, joka on taivutettu torvelle. Sylinterin sivut eivät yhdy, vaan ovat taivutetut hieman ulospäin. Niissä yksi niittausreikä. Vrt. kuvaa, mitat ja muoto!

60. 5 sulanutta pronssipalaa.

61. Sulanut jylevyn kappale, paino 10 gr.

7274.
Maaria
Saramäki
Marttila.

62. 8-10 poltetun luun palaa, joukossa pari pienoisluita, sorminiveltä (?).
63. 15-20 saviastianpalaa, niistä jokunen tulenvioittamia. Reunapaloja on, samoin kappaleita joissa kaula kaartuu maljaksi. Ornamentteja on nähtävästi ollut reunalla kaksi riviä reunansuuntaisia nyöripainanteita ja maljan ja kaulan yhtymäkohdalla niinikään pari samallaista nyöriviivaa, kuten usein 600-700-luvun keramiikassa.

7275.
Maaria
Saramäki
Marttila.

Esineet, jotka A. M. Tallgren esillekaivautti Maarian Saramäen Marttilan rautakautiselta kalmistolta kesäkuun alussa v. 1917. Löydöstä ks. karttaa, kertomusta ja valokuvia top. arkistossa.

1. Rautaisen säilän, kaksiteräisen, keskikappale, 46 sm pitkä, n.s. veri-uralla varustettu, kummastakin päästä poikki, hiukan väärennetty.

L. kohta pintaturpeen alta, n. 15 sm karttaan A V merkityltä alueelta, maasta, jossa ei ollut palomaan merkkejä. Tässä oli kallion notkossa n. 1-3 m laaja, ohuenlainen maakerros.

2. Rautasirppi, lyhyehkö, kärki poikki, kanta B II. muodostaen lyhyen ylöspäin taivutetun koukun. Päitten väli 23 sm.

L. n. 15 sm syvästä turpeesta ruudusta B II. Kulttuurimaan vahvuus vaihteli